

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.
Egyévesre	12 "
Vidékire Negyedévre	5 "
Egyévesre	20 "

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula

Kiadó laptulajdonos:

László József.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.

Negyvennyolcas magyarok!

Hozzátok szólunk testvéri szeretettel mi, akik veletek a közjogi alap miatt harminc esztendő óta állunk politikai vitában.

Ugy beszélünk hozzátok, miként becsületes ellenfélnek, becsületes ellenfelekhez szóló kötelessége, ha közös ellenség támad a hazára alattomos támadással.

Akármilyen háboruban állottunk is veletek a multban, a hazaszeretet szent tüzeinek lángolását megláttuk rajongó lelkekben. Becsültük bennetek a nemzeti függetlenségért való lelkesedést és sokszor elsziveltük tőletek a megbánást is csak azért, mert ti voltatok a nemzeti önállóságra és függetlenségre való törekvéseink letéteményesei.

Mi, Deák Ferenc nyomán haladva igyekeztünk becsületesen megtartani a jogfolytonosságot és dolgoztunk a nemzeti fejlődésért emberi erőt meghaladó munkával. Ti, Kossuth Lajos fátylát lobogtattátok előttük és követeltétek szakadatlanul azon igazságok és vívmányok valóra váltását, melyekért e nemzet dicső ősei vérről áztatták meg a haza szent földjét.

És eljutottunk mindnyájan egy szörnyű válságnak végzetes lejtőjére. Vállvetett akarattal, együttes erővel küzdöttünk előbb az egyházpolitikai törvényekért s hogy győzelmet arattunk a nemzetnek, a vallásszabadság ellenségei éket vertek a nemzeti egyetértésnek már ekkor keskenyvé vált hasadékaiba.

Igy keletkezett a néppárt, mely nyíltan hirdette az Irányi Dániel által követelt és általunk megvalósított lelkiismereti szabadság megsemmisítését.

Igy keletkezett a nemzeti, párt, melyről mindenki tudta, hogy alattomban dolgozik a vallásszabadság megsemmisítéseért.

Igy keletkezett az Ugron-párt, mely az egri érsek szubvenciójának segítségével robbantotta fel a 48-as függetlenségi párt egységét csak azért, hogy ezen a politikai terrenumon is ellentáborot üssön az Irányi Dániel hagyományainak.

Igy keletkezett végül az agrár tábor, melyről mindenki tudta, hogy nem mezőgazdasági kérdések, hanem felekezeti kérdések mozgatják akcióját.

A lelkiismereti szabadság ellenségei táborot ütöttek a politikai árnyalatoknak minden terrénján, csak éppen a szabadelvűpártba nem tudták beékelni sötét törekvéseiket.

Ne örvendeztetek, mert csakhamar megtalálták ők a módját ennek is. Apponyi Albert gróf, a nemzeti párt vezére, midőn Bánffy Dezső bárót megbuktatta, bevonult a szabadelvű pártba. Nem maradt a parlamentben egyetlen árnyalat sem melyet a lelkiismereti szabadság ellenségei meg nem fertőztek.

Hogy mi történt ezután? Azt már mindnyájan tudhatjátok.

Apponyi Albert gróf az elnöki székből kacérkodott az obstrukcióval.

A lelkiismereti szabadság elpusztítására keletkezett politikai pártok, egytől egyig a negyvennyolcas program népszerű elveibe kapaszkodtak.

Port hintettek a nemzet szemébe és már olyan nagy volt a sötétség ebben az országban, hogy a liberális párt, a mi pártunk, közel állott a megsemmisüléshez.

Deák Ferenc pártját Tisza István gróf csak úgy tudta megmenteni a végső pusztulástól, hogy az utolsó pillanatban, de még szerencsére kellő időben, ajtót mutatott Apponyi Albert grófnak.

Magyarok! Debrecen polgárai! Értsetek meg a helyzetet, mert a nemzet sorsáról van szó.

Emlékezzetek vissza a közelmúlt eseményekre. Emlékezzetek vissza arra, midőn Kossuth Ferenc és Thaly Kálmán nem tudtak dominálni a függetlenségi pártban azért, mert az Apponyi, Rakovszky, Kaas Ivor, Szederkényi Nándor és Molnár János által kegyetlenül felpaprikázott obstrukcióban, megvadultak a párt ifju politikusai

Emlékezzetek vissza arra, hogy Kossuth Ferenc megrettent attól a gondolattól, hogy elveszti a negyvennyolcas zászló régi népszerűségét, ha a nép azt látná, hogy a Rakovszkyak obstruálnak és Kossuth pártja nem vesz részt az ellentállásban.

Emlékezzetek vissza arra, hogy Kossuth Ferenc már-már elhagyta pártját azért, mert a lelkiismereti szabadság ellenségei a hazaárulás vádját kiáltották feléje, megakarták becsületesíteni a nevet melyet Kossuth Lajostól örökölt.

Emlékezzetek vissza arra, hogy Kossuth Ferenc ezen szörnyű erkölcsi presszió hatása alatt volt kénytelen visszalépni a saját pártjába, melyet vezetni — a reakcionárius ellentállás miatt — nem tudott, s melynek elszédített ifju tagjainak akarata szerint volt kénytelen haladni a vezér.

És ha számon veszitek ezeket a tényeket és gondolkodtok az események felett és azt látjátok, hogy Szabó

Kálmán, aki a mult választás alkalmával megesküdött a városháza udvarán, hogy élete végéig hű lesz a szabadelvű zászlóhoz, most Apponyi Albert gróffal és Hock Jánossal, Rakovszkyval és a többiekkel egy tányéron táncol és ha meggondoljátok, hogy ezek az emberek, akik, míg tagjai voltak is a ti pártotoknak, úgy tudták rángatni és kényszeríteni a ti akaratotokat, ahogy éppen nekik tetszett: meg kell értenetek azt, hogy ha ezek a politikuskok helyet kapnak a ti pártotokban, az nem szerez becsületet a ti szeplőtlen zászlótoknak.

Az ő törekvésük nem a magyar nemzeti függetlenség és önállóság, hanem: a függetlenségi párt liberális szellemének elpusztítása.

Elmondottuk, amit elmondani kellett. Vegyétek jó szívvel ezt a felszólalásunkat. Tegye azután mindenki azt, amit benső meggyőződése szerint helyesnek tart. Mi megvagyunk győződve arról, hogy Debrecenben nincsen olyan negyvennyolcas polgár, aki pártolni volna hajlandó a hazaáruló törekvéseket, ha ezt Kossuth Ferenc adja is ki parancsolatba!

A tisztviselők és a választás.

Az állami tisztviselők lapjában olvassuk az alábbi cikket:

Szó sincs róla: nyakig vagyunk a politikában benne. Akarva, nem akarva tuszkolnak bele a mi jóakaróink . . . A különböző pártárnyalatok lapjai egyaránt sürögnek, forognak körülöttünk és egymással vetélkedve affektálják az irántunk való jóindulatot. — Egyik is, másik is a gyámkodás szerepére vállalkozik és olyan erkölcsi tanácsokkal és utmutatásokkal látják el szegény eltévelyedett lelkünket, hogy a kenyerüket más téren kereső bármelyik polgártársunk csak úgy hizna bele az ilyen támogatásba.

Hát mi nem kérünk belőle. És nem is köszönjük meg a hivatlan beavatkozást a mi legbensőbb ügyünkbe. Az ilyen neme a gyámkodásnak csak arra alkalmas, hogy arunkba kernessen a vért, mert szégyeljük magunkat, resteljük, hogy a politikai világ eszejárása oly utakra tévedt, a melyek legkevésbé sem alkalmasak hangulatok keltésére, legkevésbé a férfias meggyőződés megingatására . . .

Vége is tudunk mi tisztviselők a magunk lábán járni. Eszünk is van annyi, hogy mások utmutatása nélkül is megtaláljuk azt az utat, amelyet a mi legjobb meggyőződésünk, a mi hazafias érzésünk magunk elé szab. Nincs nekünk szükségünk senki fia oktató szavaira, gyámkodó tanácsára. Ebben a tekintetben sem a politikus szavaira, sem a hírlapok cikkelyeire és közleményeire nincs szükségünk.

De legkevésbé volt szükség arra a manifesztumra, a melyet az ellenzék e na-

pokban, az ország tisztviselőihez intézett. Nem azért, mert az ellenzék tette közzé! A világért sem! — Ha a kormánypárt tenné, akkor is elítélnek az olyan választási harcmodort, a mely megszégyenítő arra nézve, a kinek érdekében (?) ezt alkalmazzák! Avagy olyan értéktelen tömeg az a tisztviselő testület, a mely a magyar értelmiségnek színe java, hogy utmutatóra, oktatóra, gyámolító tanácsadóra van szüksége?

Mi nem politizálunk e hasábokon. Az indító okok sem politikaiak, a melyek e sorok megírására készítették bennünket. — Azért sem szólalunk fel, mintha féltünk a mi kartársaink független meggyőződését. Hiszen, ha valaki, mi ismerjük a magyar állami tisztviselők aspirációiban, törekvéseiben, gondolkodásmódjában. — Tudjuk nagyon jól, hogy a kartársaink hazafiságát és benső meggyőződését semmiféle manifesztum nem befolyásolhatja.

Ha mégis felszólalunk, tesszük ezt azért, mert kifejezést óhajtunk adni annak, hogy a magyar állami tisztviselőkar ilyen megszégyenítő, ilyen megalázó gyámokodásra nem tette magát érdemessé. Hogy az a kiváló testület, amelynek minden egyes tagja, mindenha kitünt rendíthetetlen hazafiságával, a mostani választásoknál is tudni fogja kötelességét, a mások tanácsa, a mások gyámokodó beavatkozása nélkül.

Ne féltsen senki fia a magyar tisztviselő hazafiságát. De ne okozzon fejfájást másoknak az sem, hogy közülünk bármelyik milyen módon teljesíti polgári kötelességét az urnánál. Ez a mi egyéniségünk kizárólagos joga, a melyért csak mi tartozunk számat adni lelkiismeretünknek.

A most irányunkban nyilvánuló rendkívüli érdeklődést tartásuk fenn a pártok arra az időre, amidőn a képviselőház ismét együtt lesz. Ott aztán igazán módjukban lesz megmutatni és bebizonyítani, hogy nemcsak a voksunkra volt szükségük, nemesak szó- és írásbeli ígérekkel akarnak bennünket ellátni, hanem tenni is akarnak értünk. Arra az időre tartásuk fenn a tisztviselők iránt most országsszerte megnyilvánuló lelkes érdeklődést, amidőn ennek a derék testületnek az érdekében tenni és alkotni lehet. — A midőn a fizetésrendezés

végleges betetőzéséről, a szolgálati pragmatikáról, a nyugdíjtörvény módosításairól lehet majd törvénytalkotó munkásságot kifejezni.

Dr. Katona.

Az utolsó napok

Tisza István Miskolcon.

A miniszterelnök tegnap Miskolcra érkezett, ahol az állomáson nagy küldöttség üdvözölte. A vasutról gyalog ment ki a városba, kíséretével. Az utcán az ellenzékiek által fölbérelt munkás asszonyok, inasgyerekek abeug kiállással fogadták Tiszát, de a szabadelvű pártiak harsány éljenzése tülharsogta a tüntetőket.

Ezek aztán tehetetlen dühükben közöpséget zudítottak a szabadelvűekre. — Egy lovas rendőr és két választó könnyebben megsebesült. — A rendőrség a esőseleket gyorsan szétkergette.

Frenetikus taps, és éljenzés fogadta a miniszterelnököt, midőn a Korona szálló nagytermébe lépett. A terem zsufolóságig megtelt választó polgárokkal. A karzatot előkelő hölgyközönség foglalta el, mely virágosít boesájtott Tisza Istvánra.

Nagyhatású programbeszédében, mindenekelőtt a vidéki városok helyzetével foglalkozott, fejtegetve, hogy meg kell könnyíteni a rendezett tanácsú városok anyagi helyzetét. Nagyobb autonómiát kell nekik adni. Majd a kisipar fejlesztését hangoztatta. Aztán Apponyi és Andrássy legutóbbi kijelentésével polemizált. Nagy tetszéssel végül kitartásra buzdította választóit.

Délután 3 órakor fényes bankettet rendeztek a választók a miniszterelnök tiszteletére, melyen több felköszöntő hangzott el. Itt is nagy ünneplésben volt része a miniszterelnöknek, kit lelkes ovációk közt kísérték ki a vasutra, honnan visszautazott Budapestre.

Vaal. A kerület szabadelvűpárti képviselőjelöltje, *Pátkai Béla* dr. visszalépett s ez elhatározását a szabadelvűpárt végrehajtó bizottságának be is jelentette.

Alsó-Kubin. A szabadelvűpárti ifj. *Szmrecsányi György* ellen néppárti prog-

rammal *Pivka Ferenc* lépett fel. Ifj. *Szmrecsányi György* megválasztása valószínű.

A *dobrai* kerületben két jelölt van. *Zmeskál Zoltán* és *Szkicsák Ferenc* néppártiak. Utóbbinak agitátor hire van, de megválasztása kétes.

A *trencsényi* választókerület szabadelvű pártjának népes értekezletén *Baross Jusztin* volt képviselőt ajánlották jelöltül. *Baross Jusztin* elmondta programbeszédét. A programbeszéd után a gyűlésből üdvözlő táviratot küldtek a miniszterelnökhöz.

Hír szerint *Trencsénmegye* nyolc választókerülete közül hatban a szabadelvűpárt jelöltjei ellenjelölt nélkül maradtak. A *bán-teplici* kerületben *Erdély Sándor* eddigi képviselő, a *trencsényi* kerületben *Baross Jusztin*, a *vágbesztercei* kerületben *Zsám-bokróthy Emil*, a *csacaiban* *Láng Lajos*, a *kiszuca-várnai* kerületben *Haydin Imre* volt képviselő és a *nagy-bittsei* kerületben *Gajári Géza* a jelöltek.

Mészóc. *Mudrony János* dr. turócszentmártoni ügyvéd tegnap tartotta meg programbeszédét. Tekintve azt, hogy a kerület komoly, hazafias elemeinek nagy része meg van elégedve *Justh Ferenc* eddigi képviselővel és a nagyszámu német választók tónemzetiségi jelöltre szavazataikat eddig nem adták, nincs valószínűség *Mudrony* megválasztására.

Morva-Szent-János. A tót nemzetiségi párt *Kubina József*et lépteti fel.

Szentes. Ellenzéki fellebbezés alapján a belügyminiszter *Szentesnek* határozatát, melylyel a központi választmányt alakította, megsemmisítette. Az újraalakított központi választmány tegnapi ülésén a képviselőválasztást f. hó 26-ára tűzte ki. Képviselőjelöltek *Molnár Jenő* függetlenségi, *Mátéffy Ferenc* polgármester pártion kívüli és *Eder János* szociálista.

Dombóvár. *Döry Pál* alispán a közrend biztosítására a belügyminiszteriumtól karhatalom kirendelését kérte, 24-én katonaság érkezik a kerületbe és pedig két század Szakosra, egy pedig Dombóvárra és egy Döbröközbe.

Pokoragy. Az ellenzékiek megtámadták a szabadelvű pártokat és egy embert meglöttek, ki súlyosan megsebesült.

Monte-Carlo hőse.

Monte Carlonak most az a szenzációja, hogy a játékosok nem a kaszinó termeiben kockáztatják legnagyobb tétjeiket, hanem a játszó termeken kívül egymás között. Az emberek ugyanis nyakra főre fogadnak most és a fogadások kérdése mindig az, hogy vajjon csakugyan olyan esalhatatlan-e *Munsch* dr. játékrendszere, mint amilyenek a fáma mondja, vagy pedig csak az egyszerű véletlennek tulajdonítható folytonos nyérése. A tömeg, az vakon leleskedik a roulette királyért, de vannak természetesen kételkedők is, akik a régi tapasztalt játékosok sorából kerülnek ki. Ezek minden összegben fogadnak, hogy előbb utóbb a *Munsch* rendszere is csődöt fog mondani, mint eddig minden biztosnak kikiáltott szisztéma. És nem lehetetlen, hogy a kételkedőknek lesz igazuk, ez idő szerint azonban csak az bizonyos, hogy a kaszinó igazgatósága és a részvényesek alig bírják leleplezni ijedelmüket, hogy ez az ördögös német csakugyan gyermekjátékká súlyosítja a roulette-golyót, amelynek futására még a bolond se kockáztatja ezután a pénzét. A jó urakat még a játszógépről világgyá kürtölt hírek is idegessé teszik s bosszus nyilatkozatokkal cáfolgatják, hogy *Munsch* dr.-nak semmiféle játszógépe nincs. Amiben tényleg igazuk is van, mert *Munsch* nem gépet, hanem egy rendszert talált ki.

A játszógépről szóló híreket ugyanis csak a mese költötte. Hanem hiszen ez úgy is mindegy végeredményében, mert eddigelé úgy látszik, hogy a *Munsch* rendszerével esalhatatlanul ki lehet számítani, hogy mi lesz a nyerőszám. Emellett bizonyít az a sok

százezer frank amit *Munsch* eddig összenyert, és emellett bizonyít az is, hogy eddig egyetlen tétet sem vesztett, pedig mindig kombinált játékot folytat. Rendszere ellen pedig nem bizonyít semmi.

Munsch dr. három esztendővel ezelőtt járt legelőször a Rivierán és akkor jutott eszébe, hogy megpróbálja a roulette esélyeit mathematica kiszámítani. Nem a játékos nyérési vágya volt azonban próbálkozásának rugója, *Munsch* csak egy érdekes gondülőz játéknak tekintette az egészet, amelylyel akkor foglalkozott, ha napi munkájába beleféradt és szórakozni vágyott. Számításainak alapja egy kis roulette készülék volt, a melyen megfigyeléseket folytatott. Igazán érőldni a dolog iránt csak akkor kezdett, a mikor számításai eredményét látta. Ekkor azonban nem volt nyugta többet a gondolatától mindaddig, amíg azt nem hitte, hogy megoldotta végre a kérdést. Hogy a rendszert kipróbálja, elment Monte Carloba, a hol sokat nyert is, de úgy tapasztalta, hogy rendszere néha érthetetlen módon felmondja a szolgálatot.

A hibát látva, ismét hazatért Münchenbe és minden akaraterejét fölhasználva, egészen elülről kezdte a munkát. Tavaly ősszel átköltözött Nizzába, hogy a szezon tartama alatt ott folytassa fogorvosi gyakorlatát. De ezt csak azért tette, hogy megfigyeléseit a monte-carlói roulette asztalok mellett folytathassa. És végre három évi szakadatlan munka után csakugyan meg is oldotta a kérdést. Rendszere föltétlen bizonyossággal beválik minden esetben és vele szemben a kaszinó igazgatósága tehetetlen. A kaszinó elleni támadást azonban csak most kezdte meg. Eddig ugyanis nem játszott, csak tanulmányo-

zott. Tehát nem úgy tett, mint a játékosok általában, akik a játékszenvedély izgalmaiban akarnak rendszert alkotni. *Munsch* dr. hideg nyugalommal figyelt és számított, hogy biztos fegyverre tegyen szert a küzdelemben.

Az érdekes ember a nemrég elhalt *Munsch* bajor festőművésznek a fia és sok küzdelem után Amerikában szerzett fogorvosi oklevelet. *Munsch* dr. német leányt vett feleségül, akit azonban magával vit Amerikába, mert ott szándékozott végleg letelepülni és csak felesége unszolására tért vissza szülővárosába Münchenbe, ahol eleinte ipari vegyészettel foglalkozott s csak később kezdett fogorvosi gyakorlatot folytatni.

A játéknál *Munsch* semmi segédeszközt nem használ. A híres nyerőgép, a melylyel a világot az újságok telekürtölték, nem egyéb egy egyszerű fényképező készüléknél, amelylyel *Munsch*, bárhová megy, mindig magával visz. Ezt vélték a felületes szemlélők a nyerőgépnek. De nincs is szüksége *Munsch*nak semmi csodamasinára, hogy a kaszinó igazgatóságát kétségbeejtse. A vezető emberek ugyanis tudják, hogy az ő kezében van a roulette halálharangjának kötele. A napokban milliókra menő összegeket is ígértek neki, hogyha elvonul és megőrzi a titkot. *Munsch* azonban visszautasította az ajánlatot és marad. A kaszinó igazgatósága azonban, miután mégis csak szabadulni szeretne a kellemetlen vendégtől, most a fejedelem kezébe játszta át az alkudozások döntő szerepét, aki sietett is meghívni a német doktort egy kis barátságos vacsorára, hogy ilyenformán puhítsa meg valahogy a csudaembert. Bizonyos, hogy alkudozások folytát azon a vacsorán a fejedelmi palotában, de hogy milyen eredményre vezettek azok, vagy hogy egyáltalán

Szepes sűmeg. A szabadelvű párti tanító ablakát beütötték és a tanítót véresre verték.

Péer. A választók köteleket húztak az utcákon és gróf Apponyi Gyula szabadelvű párti jelöltet nem engedték átmenni.

Rohone. Lőne Hugó ellenzéki jelöltet tetteleg bántalmazták.

Gyoma. Tilinszky Endre szabadelvű jelöltet kövekkel megdobálták és a zászlóit eltördelték.

Gyula. Clistó Miklós ellenzéki jelöltet megakadályozták programbeszédje elmondásában.

TOLLHEGYEN.

Hallják, uraim, a koalíciós kikiáltót? Nézzék csak, ott áll a komédiás bódé előtt, kétségbeesetten handabandázik hosszú, csontos karjaival, egyszer-kétszer meg-megrázza esörgő sipkáját, közbe-közbe úgy teszen, mintha lenyelne egy csomó nemzeti színű csepűt és torkaszakadtából ordítja:

— Csinadratta bum, bum! Most kezdődik, roppant érdekes előadás! Tessék besétálni. A beléptidij csekélység: csak egy rongyos — voks, Parasztvoks, urivoks, vasutas-voks, tisztviselő-voks, iparos-voks, zsidó voks, 48-as voks, 67-es voks, néppárti voks — egyre megy. Csak egy voks, a világ legnagyobb csodája: a legújabb gépember. Magyar nemzeti találmány. Ha megnyomnak Önök, uraim, egy nemzeti színű rugót a feje bubján, kinyílik a szája és ömlik belőle — az ámitás. Csak egy voks... tessék besétálni! Csinadratta bum;

No, ezt megélvezzük, azt a kutyafáját! — gondolják a bódé elé esőditett magyarok és betévednek a politikai komédiás bódéba. Rögvest kezdődik az előadás. A hórihergas killató félrelibbenti a függőnyt és ott a gép-

vezettek-e valami eredményre, azt egyelőre tudni nem lehet.

Nagyon érdekes dolog az, hogy mióta a játszógép meséje bejárta a világot, azóta Munsch dr.-t minden nap tenger levéllel árasztja el a posta. A világ minden részéből a legkülönfélébb ajánlatokkal halmozódik el a csodagép tulajdonosát, ami arra indítja őt, hogy játék rendszerének főbb vonásait egy röpiratban megírja és közrebocsássa. Rendszerének birtokában bárki 6:5 estélyivel játszik.

Az a látszólagos egyhatod esély sem áll fönn azonban a bank javára, mert a rendszer maga tökéletes, de Munsch fölteszi, hogy nagy ritkán, bizonyos előre nem látható apró véletlenek megzavarhatják a számítást.

Ez az eset azonban olyan ritka, hogy tulajdonképpen egy ezredrész esélynek sem tartotta magát. Ezek után tehát bátran föltehető, hogy Munsch dr. vesszőparipáján lovagolva sok hosszú nyerte meg a monte-carlói világversenyt.

A szkeptikusok ezzel szemben azonban azt kérdezik, hogy hát ha olyan nagyon biztos a Munsch rendszere, miért nem robantja föl egynéhányszor a bankot, miért nem szerez össze egy csapással milliókat a játékban, ha az igazgatóság millióit visszatartotta? Miért elégszik meg hát egy ilyen mindenható rendszer titkának birtokában mégis aránylag közepes nyereséggel?

Ez a tömeg kérdés azonban csak magát Munschot teszi legendásabbá, de semmi esetre sem teszi világosabbá a helyzetet, mert a szkeptikusok kételkedésével szemben bizonyos az, hogy az igazgatóság kész

ember. Egy nyomás azon a bizonyos rugón és mozgásba jönnek az ajkai. A fránya magyar nemzeti találmány a gépember, szószkolni kezd:

— Uraim! Önök mindanyian ismernek, tehát nem leszek nagyon unalmas tarka életrajzi adataimmal. Multamban nincs öröm, jövőmben önök csepegtethetnének reményt. Voltam főispán, mameluk, házelnök, miniszterelnök, főudvarmester, mindég közösügyes 67-es és maradok rendületlenül — közösügyes 67-es. Sokat ravaszkodtam a haza szent nevében és sokat köntörfalozok most is a haza szent nevében. Egy választást rendeztem, amikor kiontott polgárvérbe fojtottam a függetlenségi eszmét — a mennyire lehetett. Csináltam ischli klauzulát, de ma önálló vámterülettel ámitok. Ijesztettem a tisztviselőket, de hazudtam akkor, mert az is csak — ámitás volt. Uraim! A világ csak ámitás. Mit? Az a vékony dongáju magyar poéta, a Reviczky Gyula azt mondta, hogy — hangulat?! Nem igaz, uraim: csak — ámitás és hazugság. Nézzenek reám, hát nem így van? ... No lám, önök zugva-bugva helyeselnek, uraim; ezt szeretem. 48-asok? Néppártiak? 67-esek? Disszidensek? Demokraták? Szocialisták? ... Sebaj! Nálunk az elv tizedrangu kérdés. Azt huzzuk elő háromszínű magyar pitykés lajbink zsebéből, a melyik éppen jobban panaszol... Csak előre, Kossuth-párti választópolgárok, az Ujpárt lobogója alá! Elvtagadás, földindulás, a fejemen egy kop-paás, — előre! ...

Igy szószkol a politika hetedhét országra szóló csodája, Bánffy Dezső báró — a gépember. És ezt az elvet vallja Szabó Kálmán III. ker. képviselőjelölt ur is!

lenne milliók árán is szabadulni ettől az embertől, hiszen föl is ajánlották neki, ami nyílt titok, és köztudomású viszont az is, hogy Munsch dr. ezt az ajánlatot egyszerűen visszautasította. De ez a két körülmény azonban csak a zavart növeli. Mert érthetetlen az igazgatóság szentimentalizmusa, hogy milliókat kínál egy kellemetlen embernek, a helyett, hogy egyszerűen élne vétő-jogával és kizárná őt a kaszinóból, a mely végre is egy zártkörű helyiség.

De viszont érthetetlen az is, hogy Munsch dr. tudja azt, hogy a kaszinónak vétője bármely pillanatban kizárhatja őt a játszótermekből, mégis visszautasítja a felajánlott milliókat.

Egy kivezető szál volna a khaoszból az, ha a kaszinó áldozatkészségét azzal magyarázzuk, hogy a Munsch rendszere nemcsak föltétlenül megbízható, hanem el is sajátítható. Ezzel azután meg volna magyarázva az, hogy miért ajánl a kaszinó igazgatósága milliókat Munschnak a távozásért, ahelyett, hogy egyszerűen kitiltaná őt a játszótermekből. Az igazgatóság attól retteg ugyanis, hogyha Munschot kitiltja, az egyszerűen nyilvánosságra hozza rendszerét, amit már kilátásba is helyezett és akkor aztán egy győzhetetlen játékos helyett lesz annyí, ahány megtanulja a rendszert, ez pedig a bank rögtöni tönkjét jelentené, amely ellen még a szentelt víz se segít.

Monte Carlóban különben szeltében azt beszélük, hogy Munsch az igazgatósággal való megegyezés értelmében mértékkel játszik és ezáltal hallatlan reklámot csinál az igazgatóságnak, amely a vállalat érdekében szívesen fizeti ezt a kis sápot.

R. J.

Választási értesítő.

Utbaigazítást, felvilágosítást a szabadelvű párt választási irodáiban mindenkinek szíves készséggel adnak.

A szabadelvű párt intézőbizottságának telefonszáma: 135.
(Arany-Bika I. em.)

A debreceni I. választó kerület szabadelvű pártjának irodája a Gróf Dégenfeld-tér 8. sz. alatt van, Beke Aladár Kis pipához címzett vendéglői helyisége utcavégi szobájában.

A debreceni II. kerület szabadelvű pártjának választási irodája az Arany Bika szálló első emeletén van.

A debreceni III. kerület szabadelvű pártjának választási irodája a Frohner-szálló első emeleti 16. sz. szobájában van.

A III-ik kerület szabadelvű választó polgárai ma este 7 órakor a Frohner-szálló külön éttermében társas-vacsorára gyűlnek egybe, melyen a kerület szabadelvű polgárainak szíves megjelenését kéri az intéző bizottság.

A debreceni szabadelvű párt intéző bizottsága ma délután 6 órakor a „Bika” szálloda cukrásztermében gyűlést tart, melyre kéri a tagoknak szíves megjelenését.

Köztudomásul.

A folyó 1905. évi január 26-án megtartandó országgyűlési képviselőválasztás alkalmából Debrecen szab. kir. város érdemes lakossága s különösebben a III-ik választó kerület, választó polgársága tájékoztatására köztudomásra hozom a következőket:

Az 1899 évi XV t.-c. 156 §-a első pontja alapján értesítem a III-ik választókerület t. választó polgárait, hogy amennyiben a képviselőjelölésre vonatkozó törvényszerű ajánlatukat a választást megelőző napon kívánják átadni: az ajánlást 1905 évi január 25-ikén délután 3—5 óráig Kossuth-u. 3. sz. alatt a II emeleten levő hivatalos helyiségemben veszem át.

Ugyanazon törvényeikk 154 §-ának második pontja alapján közhírré teszem azt is, hogy a III-ik választó kerületben a választási eljárás folyamata alatt, tehát f. évi január 26-án reggel 8 órától kezdve a választási eljárás teljes befejezéséig a teherkocsi közlekedést a Szent-Anna-utcának azon részén, mely Piac-utcai torkolatától a Kandia-utcaig tart, — továbbá a Varga-utca azon részén, a mely Szent-Anna-utcai torkolatától a Timár-utcaig tart, — és végül az egész Batthyány-utcaiban beszüntetem; — ugyszintén azt is, hogy e választó kerületnek most megjelölt részében a választási eljárás folyamata alatt a rend fenntartása

iránti közvetlen intézkedések megtételét a kirendelt hatósági közegek igénybevételével magamnak tartom fenn; a kerület többi részében azonban ez irányban a közvetlen intézkedéseket az illetékes rendőrhatalóság fogja teljesíteni.

Debrecen 1905 január 23-án

Dr. Tüdös János,
a III-ik választókerület
választási elnöke.

Választási költészet.

Dobieczi kortesnóta.

Nemzeti szín a mi zászlónk
Dobieczi zászlótartónk.
Dobieczi talpig ember,
Hazug jelszó néki nem kell.
Éljen a haza!

Nem ígéret, nem csalogat.
Nem hiteget, nem hívogat.
Nem kell néki hazug kortes
Mégis a mi követünk lesz.

Éljen Dobieczi!

Kossuth apánk, ha most élnél
A fiadra nem ismernél;
Főkortese lett azoknak,
Akik téged kitagadtak.

Éljen a haza!

Münnich-párti kortesnóta.

Münnich lesz a mi követünk,
Velünk érez, ő kell nekünk
Munkálkodó, komoly ember,
Nem kiabál, padot sem ver.
Éljen Münnich Aurél!

Bakonyi műharagjába
Zuzott, rombolt az országházba
Kilökte a darabot,
Le is teheti a lantot.
Éljen Münnich Aurél!

Nem a torok, nem a nagy szó,
Rikoltozva, messze hangzó,
De az igaz tiszta elvért
Válasszuk meg Münnich Aurélt
Éljen Münnich Aurél!

NAPI HIREK.

Választási napló.

Január 26-án:

Városok: Budapest (9), Debrecen (3), Arad, Győr, Hódmezővásárhely, Kassa, Kecskemét (2), Kolozsvár (2), Komárom, Nagyvárad, Pécs, Pozsony (2), Selmec-Bélabánya, Sopron, Szabadka (2), Szatmár, Szeged (2), Székesfehérvár, Temesvár, Ujvidék, Versec, Zombor.

Abrudbánya, Bereck, Besztercebánya, Békés, Békés-Csaba, Brassó (2), Csongrád, Cegléd, Eger, Esztergom, Erzsébet város, Félegyháza, Gyöngyös, Gyula, Gyulafehérvár, Halas, Jászberény, Körmöcbánya, Nagybecskerek, Nagykőrös, Nagyikinda, Nyiregyháza, Oláhfalu, Pápa, Sepsí-Szt-György, Szarvas, Szamosújvár, Székelyudvarhely, Szék, Vizakna.

Eddig összesen 68 kerület.

Vármegyék: Abauj-Torna (7), Alsó-Fehér (4), Arad (7), Arva (2), Baranya

(7), Bars (3), Bács-Bodrog (11), Bereg (4), Beszterce-Naszód (2), Bihar (12), Borsod (6), Csanád (2), Csik (4), Csongrád (2), Esztergom (2), Fejér (5), Fogaras (2), Moson (2), Gömör (6), Győr (3), Hajdu (3), Háromszék (4), Heves (5), Hont (3), Hunyad (6), Jász-N. Kun-Szolnok (6), Kolozs (4), Komárom (4), Kis-Küküllő (2), Krassó-Szörény (7), Máramaros (6), Maros-Torda (5), Nagy-Küküllő (4), Nógrád (6), Nyitra (11), Pest-Pilis-Solt (11), Pozsony (8), Sáros (6), Somogy (8), Sopron (6), Szabolcs (5), Szatmár (8), Szepes (6), Szilágy (5), Szolnok-Doboka (5), Temes (9), Tolna (6), Torontál (11), Torda-Aranyos (4), Trencsén (8), Turóc (2), Udvarhely (3), Ugocsa (2), Ung (4), Vas (10), Zala (9), Zemplén (8), Zólyom (3).

Eddig összesen 318 kerület.

Január 27. Kézdivásárhely, Zenta, Marosvásárhely, (2), Veszprém vármegye (6). Összesen 10 kerület.

Január 28: Makó.

Január 29. Fiume.

Január 30. Baja, Békésmegye (2).

Január 31. Miskolc (2), Nagy-Szeben (2), Szeben m. (4), Szentes. Összesen 9 kerület.

Február 1. Liptómege (2).

Február 2. Hajdu-Böszörmény.

Választási statisztika.

Az ország 413 kerületéből:

Január 26-án	374	kerület
„ 27-én	15	„
„ 28-án	6	„
„ 29-én	2	„
„ 30-án	3	„
„ 31-én	3	„
február 1-én	1	„ összesen
jan. 26-tól febr. 1-ig	404	„ választ.

Ennélfogva még három megyének 6 és két városnak 3 kerületben nem tűté ki a határidőt.

A jelölések száma, a következő: szabadelvű párti volt 226 képviselő most 376 jelölt, hivatalos Kossuth-párti volt 126 képviselő most 197 jelölt, hivatalos néppárti volt 21 képviselő most 42 jelölt, hivatalos ujpárti volt 5 képviselő most 21 jelölt, hivatalos szövetségesei 3 jelölt, nem hivatalos ellenzéki 17 jelölt, tót nemzeti-ségi volt 5 képviselő most 9 jelölt, román aktivista volt 1 képviselő most 31 jelölt, szerb nemzetiségi volt 1 képviselő most 19 jelölt, disszidens volt 23 képviselő most 27 jelölt, összesen 745 jelölt a 413 kerületben.

Egyhangu választás lesz 14 kerületben.

Haláleset eddig 5 fordult elő.

Tanácsi kiküldöttek a képviselőválasztásnál. Az 1905. évi XV. t. c. 153 §-a alapján a választók személyazonosságának ellenőrzésére a városi tanács a következő tisztviselőket küldötte ki:

I. választókerületbe, a péterfia-utcai szavazatszedő küldöttséghez: Konez Akos közlevéltárnok tb. tanácsnokot és Kovács Ernő ad. kivetőt. A Csapó-utcai szavazatszedő küldöttséghez: Illósy Gyula tb. jegyzőt és Kiss József adóketőt.

A II. választókerületbe a hatvan-utcai szavazatszedő küldöttséghez: Nagy István szállásbiztos és Zoltai Lajos s. levéltárnokot. Piac-utca: Kapros Sámuel adópenztári tisztet és Szathmáry Mihály adóketőt.

A III. választókerületbe a varga-utcai szavazatszedő küldöttséghez Baik Szilágyi Imre birtoknyilvántartót és Orosz Endre adóketőt. Kossuth-utca: Lovassy Károly adóügyi osztály főnököt és Szathmáry Károly adóketőt.

Bethlen Sára grófnő meghalt.

Tegnap meghalt Budapesten Bárány *Otbert* Richárdné szül.: Bethlen Sára grófnő, országszerte ismert mágnás család sarja, gróf Bethlen Miklós 48-as honvéd ezredesnek leánya. Az elhunyt grófnő aki elnöknője volt a Szent Erzsébet jótékonycélu egyesületnek már régebb idő óta sorvasztó betegségben szenvedett, legutóbb egyik budapesti szanatóriumban gyógykezelte magát. De az orvosi tudomány, már tehetetlen volt vele szemben, mert ahelyett, hogy állapota javult volna a tegnapi napon jobb létre szenderült.

Katonaság a választáson.

Tegnap délelőtt a belügyminiszter táviratilag értesítette a polgármestert, hogy a választások ideje alatt a rend fentartására Nagy Győző ezredes utasítást kapott a honvédelmi minisztertől 400 gyalogos és 250 huszár vezényletére. A katonákat a debreceni állományból rendelik ki.

A képviselőválasztásokról fölvetett jegyzőkönyv.

A kuriai bíraskodásról szóló 1899. évi XV. t. c. 163. és 164 §-ai értelmében az országgyűlési képviselőválasztások alkalmából fölvetett általános választási jegyzőkönyv, a szavazatszedő küldöttségek jegyzőkönyvei, a rovatos ívek, úgy a választók névjegyzékeinek példányával teljes, vagy részleges másolat a szokásos írárdij mellett bárkinek kiadandó lévén, a m. kir. belügyminiszterium 1901. évi szeptember hó 10-én kelt 98976 sz. körrendeletével nyert felhatalmazás alapján a kassai polgármester a leirási és egyeztetési díjakat a következőleg állapította meg: a) a rovatos ívek úgy a választók névjegyzékeinek lemásolásáért, a másolat kiadásánál, minden 1000 név után 4 korona, az összeegyveztetésért szintén minden 1000 név után 2 korona fizetendő; b) az általános választási jegyzőkönyv és a szavazatszedő küldöttségek jegyzőkönyvei másolatának kiadásánál minden ív után írárdij fejében 3 korona, az összeegyveztetésért pedig minden ív után 1 korona fizetendő. — A mennyiben a másolat magánhasználatra kéretek s hivatalos beadvány gyanánt nem használtatik fel, annak bélyeggel való ellátása nem szükséges.

Ismeretlen örült.

Rémes sikoltozás verte fel az éjjel a Miklós-utca esőndjét. Nyílt utcán megakartak ölni egy leányt, ez kiabált segítségért, ha idejekorán nem érkezik segítségére néhány markos férfi, a leányt meg is fojtották volna. Magasi Mari 26 éves eselédleány tegnap este 11 órakor magányosan igyekezett haza Miklós-utca lakására, amikor a Piac-utcaiban egy magas-termetű férfi csatlakozott hozzá, ki hosszú ideig szótlanul, némán haladt mellette. A leány ép elakarta hagyni kísérlőjét, amikor ez hirtelen megragadta őt és megakadályozta abban, hogy tovább menjen. A férfi még ekkor sem beszélt, csak úgy magában, mormolt valamit, mire a leány segítségért kezdett kiabálni. A férfi e pillanatban torokon ragadta Magasi Marit és fojtogatni kezdte őt. A leány valahogy kiszakította magát a férfi kezéből, de menekülés közben elbukott, úgy, hogy az idegen utólérte őt.

Eddigre azonban több férfi jött a segélykiáltásokra; de az idegen ennek dacára sem tágitott a leány mellől. A férfiak rávetették magukat az idegenre, ki nagy ellentállást fejtett ki, de végre sikerült őt megfékezni, de mert önként nem akart a rendőrségre menni, bérkocsiba ültették. Magasi Mária a férfit soha életben nem látta és így nem tudja, hogy miért akarta őt megfojani. A férfi, ki teljesen ismeretlen rendőrségünk előtt, nevét nem mondja meg, de egyáltalán egyetlen kérdésre sem felel, csak tüzből lángban égő szemével meredten bámul egyre maga elé. A szimulálás jelensége ki van zárva nála és azt hiszik, hogy valami közveszélyes őrülttel van dolguk. Hogy honnan jött, helyesebben, hogy honnan szabadulhatott el, nem sejtik, mert valószínűnek tartják, hogy az ismeretlen őrültet valahol már felügyelet alatt tartották. Egyelőre a rendőrségön őrzik a szerencsétlent s ha kiletét meg nem tudják állapítani, Budapestre szállítják valamelyik elmeorvóintézetbe.

— **Szerelmes Amazon.** Juhász Istvánné tiszaszöllösi születésű varrónő, nem valami erkölcsös életet folytatott Debrecenben tartózkodása alatt. Evégett aztán annak dacára, hogy nehezebbre esett a válás, el kellett innen zónázni, mert kitiltották. A sorsüldözött hölgy azonban nem tudott bele nyugodni immár a megváltozhatatlanba, vágyó szíve ismét visszahozta és mert lelke a férfiak iránt gyűlöletet sohasem fogadott be, megint meggyűlt a baja a rendőrséggel, amely az érdemes dalmát elfogta és tiltott visszatérés miatt elzárta.

— **A Hajdumegyei Méhészegylet** 1905. évi december 18-án tartott választmányi ülésének határozatából kifolyólag a kiküldött ötös bizottság vasárnap délután 3 órakor tartotta meg első ülését. A bizottság tagjainul beavasztattak Maurer Emil elnök, dr. Vársárhelyi Zoltán ügyész, Cs. Nagy Sámuel J. titkár, Czeizling Lajos II. titkár és Harstein Kálmán alelnök. E szűkebb körű bizottság tárgyalás alá vette a választmányi ülésen felmerült indítványokat: 1. Egy népies irányú méhészeti szakkönyv megírására vonatkozó pályázati stb. feltételek megállapítása. 2. A gödöllői tanulmányi kirándulás idejének meghatározása. 3. 1905. évben Debrecenben rendezendő házi-kiállítás ügye. 4. A magyar-osztrák-német méhészeti vándorgyűlés Debrecenben leendő megtartása stb. A bizottság hosszas és beható tárgyalás után megbizta az egyes tagokat a még esetleg szükségesnek látszó és a végleges megállapodás alapfeltételeire vonatkozó adatok beszerzésére, hogy a legközelebbi választmányi ülésnek tehessen.

— **Hirtelen halál.** Varga Mihályné Paczi lakos a közokórházba feküdt betegen, de tegnap délután minthogy jobban érezte magát és az orvosok is gyógyultnak nyilvánították, kijött onnan. Egyenesen fiát ment meglátogatni, aki Sipos Ferenc újföldi gazdálkodónál van szolgálatban. Megérkezve fiával beszélgetni kezdett, de alig váltott vele egy-két szót hirtelen összeesett és meghalt. A fiu egyedül volt a tányán, meghalt anjút szekérrre tette és behozta vissza a kórházba, honnan elutasították, mert orvosi vizsga nélkül nem szabad halottat a kórházba bevinni. A fiu ezután elvitte a halottat és szekérével a csicsogó felé hajtott, utközben rendőrökkel találkozott, kiknek elpanaszolta az esetet. A rendőrök a központra vitték a fiut, hol szintén részletesen előadta a történeteket Dr. Balkányi Emilt azonnal kirendelte az ügyeletes rendőrbiztos a hulla megvizsgálására, aki konstatálta, hogy az asszonyt szívizélhűdés ölte meg. A halottat

ezután kiszállították a közokórház halottas kamrájába.

— **Soltész Farkas halála.** Az egyházi közéletnek egyik köztisztelőben és közbecsületben álló érdemes vezérférfia Soltész Farkas meghalt. A mindenki által tisztelt és szeretettel környékezett agg lelkész végigküzdötte a 48 iki szabadságharcot és mint honvédfőhadnagy, tevékeny részt vett abban. Öregsége dacára a politikai mozgalmak egyik előharcosa volt. A közélet és a közigazgatás terén évtizedeken keresztül kifejtett működése igaz őszinte elismerést érdemelnek. A ref. lelkészi kar egyik legkiválóbb tagját veszítette el az elhunyt mélytudásu, nagy tehetségű férfiuban, de osztozik a vesztésében a társadalom is, melynek érdekeiért annyit buzgólkodott, fáradt és küzdött. Hogy mennyi hálát és tiszteletet érzett mindenki a hazafias lelkületű ref. pap iránt, az bebizonyult tegnap a temetése alkalmával. A halottas házat és egész környékét ellepte az odaözönlött előkelő közönség. Koporsójánál megjelentek a ref. lelkészi kar, az egyházak, képviselve voltak a kulturintézetek. Debreczen város társadalmának előkelőségei kísérve a köznép és az alsó osztályoktól. A halottat a gyászháztól a kistemplomba vitték, honnan a Kossuth-utcai temetőbe szállították és helyezték örök nyugalomra földi maradványait.

— **Idegen katonák Debrecenben.** Vasárnap este Péterváradról 2 ezred katonaság érkezett Debrecenbe. A katonákat tekintettel azon körülményre, hogy elszállásolásuk a lakosságnál zavart idézhetne elő, a Vilmos huszárlaktanyába helyezték el. A parancsnokság állítása szerint az idegen katonaság csak átvonulóban van. — Egyelőre azonban itt maradnak és a választás napján vagy Nánásra vagy Szoboszlóra fogják őket kivezényelni. egy század közülük a választások idejére Biharmegyébe megy.

— **Városi kórház költségvetése.** A városi kórház bizottsága a betegek gyógykezelésére és egyéb alakításokra vonatkozó költségvetést állított össze, melyet felküldött a belügyminiszternek jóváhagyás végett. A minisztertől tegnap érkezett vissza a költségvetés néhány változtatással. A miniszter a betegek napi ápolási díját 1 korona 62 fillérben állapítja meg. Egyidejűleg elrendelte, hogy a gyógyszerek nagyobb mennyiségbeni beszerzése, a helybeli gyógyszertárakból eszközöltessenek. A bizottságnak a gyógytár házi gyógytárra átalakítására vonatkozó indítványát nem fogadta el.

— **Felolvasó est.** A róm. kath. főgymnázium dísztermében ma délután megtartandó est, (melyre értesülésünk szerint az összes jegyek még tegnap délben elfogytak) teljes műsora következő: 1. a) Grieg a tavaszhoz, 43. mű; b) Heller, a bárdnak dala, 45. mű; zongorán előadja: dr. Ujfalussy Géza ur. 2. Az égés tünetményeiről, kísérletekkel; írta és felolvassa: Pintér Pál ur. 3. Verdi Guiseppe. „Trovatore“ című dalművéből nagy magán ária (Azucena) és kettős; zongorakiséret mellett Szikszay Margit urleány és Karaes Imre ur. 4. Eljegyzésen. Költemény, írta és felolvassa Szatke Ferenc ur. 5. Verdi G. „Trovatore“ című dalművéből a börtön-ária és kettős, Karaes Imre urral éneklő zongorakiséret mellett Szikszay Margit urleány. 6. Grieg, Albumlevél, 12. mű; zongorán előadja dr. Ujfalussy Géza ur.

— **Cipészek szakosztályi ülése.** Tegnap délután az ipartestület tanácstermében a cipész iparosoknak rendkívüli viharos ülésük volt. Az ülés tárgya az előjárásági tagok megválasztása volt. A három jelöltköz-

zúl **Jakab** Károlyt nagy többséggel választották meg. A szavazások ezután Kiss J. Ferenc és Weidner Józsefre történtek, kinek mandátuma a mult év végén lejárt. Az egybegyűlt szakosztály két egyenlő pártra oszlott és izgalmas jelenetet rögtönzött tüntetve mindegyik a saját jelöltje mellett. Ugy annyira, hogy a gyűlésen előklő **Tóth** Kálmán jegyző nem birt rendet tartani és kénytelen volt az ülést elhalasztani.

— **Sikkasztó szolgál.** Mult heti számunkban megírtuk, hogy Rosenthal Sándor fűszerkereskedésében alkalmazva volt Kalmár József hetes, a reá bízott több csomag élesztő árával, 70 koronával megszökött. A sikkasztó szolgát tegnap délután az utcán megtalálta egy rendőr és bekísérte a központra. Az elsikkasztott pénzből már nem találtak nála semmit, mint állítja az egész összeget elmulatta. A rendőrség letartóztatta és ügyét áttette a járásbírószághoz, hol sikkasztás vétségéért fogják felelősségre vonni.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatalnál a következő halálozások jelentettek be: Vágó János ev. ref. 60 éves, Takács Ferencné szül. Kovács Zsuzsánna ev. ref. 55 éves, Takács Zsuzsánna ev. ref. 12 napos, Vezendi Margit ev. ref. 2 éves, Király Mihályné szül. Genesi Juliánna ev. ref. 38 éves. Pál Teréz 24 éves, Csanak Andrásné szül. Lukács Zsuzsánna ev. ref. 72 éves, Hanzel András r. kath. 57 éves, Juhász R. Zs. ev. ref. 13 hónapos, Kiss Zsuzsánna ev. ref. 18 éves, Sipos Erzsébet ev. ref. 12 napos.

— **Nyilvános nyugtázás.** Folyó hó 22-én délután 5 órakor az ev. ref. főgymn. önképzőkörének „Csokonai“ ünnepélyén a következők fizettek felül: Karay Sándor 3 koronát, dr. Petzkó Ernő, H. Nagy Elek, Jakucs István, Laskay Miklós (Mártonfalva) 2—2 koronát, Révész Lajos, dr. Gulyás István, Halász Dénes, Szőke János (Okány), H. Kiss Pál 1—1 koronát. Alföldi Béla 50 fillért, Bakoss Kálmán 40 fillért. A felülfizetésekért ezuton mondunk köszönetet. — Debrecen, 1905. jan. 23. Némegy Endre önk. pénztáros.

— **Iparos szakosztályi ülések.** Az ipartestületnél most folynak a különböző szakosztályi ülések. Tegnap délelőtt tartották a cipészek ülésüket. Holnap a keztyűsök, a kötélverők, fésűsök, késesek, esztergályosok, és könyvkötőknek lesz szakosztályi ülésük. Ezek e hó végén fejeződnek be. Az ülések tárgya, a szakosztályok az előjárásági tagok megválasztása.

— **Elveszett.** Vasárnap este a Piac-utca 73 számú ház kapujától a Frohner szálloda étterméig Deutsch Jenő fogtechnikus elvesztett egy férfi arany láncot. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, ha azt tulajdonosához vagy a rendőrség bünygi osztályához elvinné.

— **Rendőri hírek.** Berger Dániel Parlag 3. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen Ábel Lajos debreceni lakos ellen, aki vadászengedély nélkül nyulakra vadászott. — Szabó Kálmán városi nyomdász udvaráról ismeretlen tettes 4 darab faj tyukot 28 korona értékben elloptott. — Oroszi Ferenc és Enber Gyula fodrász segédek ellen panaszt emelt Rosenfeld Mór éjjeli esendhiborítás miatt. — A Nap-utca 3 szám alatt lakó Böszörményi Mihálynéknak egy ismeretlen fiu ma délután két tyukot kinalt megvételre. Az asszonynak gyanus volt a dolog és vallatni kezdte a gyereket, utóbb rendőrért küldött, mire a fiu megugrott.

× **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festőszet és fényképnagyítási műterem Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejárataánál levő kiskabán

Az Arany Sika kávéházban minden este előadások

TARKASÁGOK.

„Esetek a jégen.

Egy egész sereg kis leány csodálatosképpen megtanult a legutóbbi időben imádkozni. Este, mielőtt lefeküdnének, szorgalmasan tanulmányozzák a hőmérőt és esedezve fordulnak szent Halifaxhoz tartós, hideg időért.

A fenn tisztelt szent, úgy látszik eléggé udvarias, mert ha ki is süt néha a nap, a jég azért nem olvad. (A mi elég udvariátlanság tőle, szép lányokat cipelvén a hátán.)

Egy sereg leány bomlik naphosszat a jégen. A délelőtti az ő birodalmuk, olyankor lehet tanulni az ivelés nehéz tudományát, egyes jeges „esetek” se mennek a nagy nyilvánosság hiányában szenzációszámra.

Az erős nemet Moszkovics ur képviseli egyedül. (A mostani választási időben az ilyen képviselőség is valami.) A kaszás csillag amugy is halvány a délelőtti órákban, de még jobban elsápad, ha Moszkovics ur koresolyaművészetét látja. Tanulási igyekezeteket mutatva pedig a leányseleg megállapítja, hogy jobb ma egy Moszkovics, mint holnap egy bukfenec.

A bukfenec nem késik ma sem s a jég királya nyil-egyenesen röptül oda. Fölsegíti a havas ruhájú Margitot és suttogva mondja, mint a ki szégyenkezik egy keveset:

— Bocsánat, nevem Moszkovics.

Talán fölösleges magyarázni, hogy a bocsánatot megkapja, a váltságdíj annyi, hogy most már kettesben igyekeznek tovább, a mit a többi lány tréfás irigységgel figyel.

— Látod, elhalásztá!

— Mindig tudtam, hogy ez a Margit nagy betyár.

Sárka legyint a kezével.

— Majd elütöm rögtön a kezéről.

Azzal nekilödul, kétségbeesett igyekezetet fejt ki, iverket akar rajzolni és közben ott pottyán le két lépésnyire Moszkovics ur előtt. A jégbirodalom korlátlan délelőtti ura nyitva felejt a száját szent csodálkozásában, aztán olyan hatást gyakorol rá a graciózus eset, hogy csapot, papot, jég-partnert fedelve, rohan oda és tisztogatja a havas ruhát, talán talontul buzgalommal.

— Bocsánat, nevem Moszkovics.

Hiába, ma szerencsése van, itt mertis bocsánatot kap. Csak Margitka méltatlankodik, de nem akad senki, a ki azt elhinné, hogy komoly ez a méltatlankodás.

A hálátlan kutya, ott hagyott a Sári kedvéért. Ugyan Rózsai, csapd el a kezéről.

Rózsai a már kipróbált módszer alkalmazásával nagyokat vágat, végül ott ül le szép csendesen a két emberfia közelében.

A számitás nem csal, mert Sárka hihetetlen gyorsan egymaga marad, térdre ereszkedő lovag pedig Rózsai ruháit tisztogatja — azaz csak a ruháját...

Sárka ezalatt Margittal van együtt:

— Fogadjunk, hogy most azt mondja: Bocsánat, nevem Moszkovics.

Az élet és a lánchid.

Egy uriember mesélte el nekünk a következőket:

— Olyan keservesen kevesen jártak meg, mint én. A morált előre bocsátom mindjárt, figyelmebe is ajánlom bárkinek azzal az értelemmel, hogy óvakodjék a közmondástól. Ha már éppen alkalmazni akar belőlük, alkalmazza abban a formában, hogy:

Addig jár a korszó a kutra, míg megtelik — vagy

Ki mint vet, úgy alszik benne, — esetleg

Ki korán kel, nem fizet kapupénzt.

Jó magam nem keltem sem későn, sem korán, ellenkezőleg Debrecenbe utaztam. Álmos voltam, szerettem volna szundikálni, hát leheveredtem. Szemközt velem egy jól megtermett plébános foglalt két helyet. Szerencsétlenségemre ő is Debrecenbe készült.

Nyájas volt, szörnykép nyájas. Beszélt, beszélt s én kénytelen voltam mosolyogni, mert a szemeim jöllehet ragadoztak, a sok szó ébren tartott.

A harmadik órában, mikor még mindig ő prédikált s én a purgatórium kinjait szenvedtem végig, merész elhatározás született meg az agyamban. Mondok én a jó bácsinak olyasmit, a miért máshonnan kidobnának. Meg is mondtam:

— Hja föltisztelendő uram, olyan az élet, mint a lánchid.

Látni kellett volna a hatást. A plébános ur fölugrott és tüzzel kezdett szavalni:

— Igaza van, barátja az erénynek, tökéletes igaza. Amíg ugyanis a lánchezemek összetartanak.

... A lánchid teljes másfélórai nyugalmamba került.

Mulatságok.

Álarcos bál a Koronában. A Korona tánctermében és összes helyiségeiben február 5-én nagyszabású farsangi jelmez bohócestélyt rendez Schaff János táncitanító, melyre a meghívók már szét küldettek. Belépdíj a mulatságra 1 kor. 50 fillér, előre váltott jegyek 50 fillérrel olcsóbbak.

SZINHÁZ.

Boldogság. (Bemutató előadás) Ismert francia társas cég bohózat gyárából került ki a vasárnap este bemutatott *Boldogság* című vígjáték. Hát vigneik elég vig volt, de hogy mért kellett azt előadni, azt nem tudjuk. Régi, ócska elkoptatott vékony mese, melynek receptje a következő: Végy egy csinos élni vágyó fiatal asszonykát, egy bárgyu házibarátot, egy férjet, ki nem csak nejét, hanem saját magát is elhanyagolja. Adj hozzá végül néhány névtelen levelet, keverd össze, megkapod a *Boldogság* tartalmát. Ezt a nevetségesen össze fércelt mesét azonban a franciák ötletességével és szellemességével használták ki a szinpadai szerzők. A helyzet komikummal pedig állandó derűtségben tartották az ilyen burkolt cochoneriákat kedvelő közönséget.

Nem érdemli meg a darab a dicséretet, de az ócsálást sem, mert van benne egy szerep, a kikapós fiatal asszonyé, melyért egyedül megérdemelte a szinre hozást.

Ezt a szerepet *Hahnel* Aranka játszotta, ez a komoly, intelligens művésznő, aki mindig eltalálja a tegszivtelenebb hangot, melyen át a közönség szívében loptatja magát. Végtelen bájjal, mély átgondolással és nemes egyszerűséggel játszta el a durcás, akaratosságot, aki bukását, hajthatatlanságának és bosszuvágyának köszönheti. Diszkrét finom játékával rászolgált a sok tapsra és kihíváraméltó partnerei voltak *Palágyi* és *Csontos* Gyula. A bemutatót kevés közönség nézte végig. (b)

* **Frizzo Fregoli.** Stilszerű időben jött hozzánk ez a jeles olasz artista, hogy szemléltető módon bemutassa az átváltozó művészetet, melynek a magyar politikában, különösen most, oly sokszor vagyunk szemtanúi.

Midőn készséggel elismerjük Frizzo mester bámulatos gyorsaságát, ügyességét, kénytelenek vagyunk konstatálni, hogy az ő művészetete a színházban kissé idegen szerű. Mennyivel szívesebben élveznénk mi őt az orfeum deszkáin, ahova tutajdonképen való.

A mi színházunk nem is megfelelő Frizzo igényeinek, aki nagy effektussal dolgozik és mindenek előtt jó világításra van szüksége. Tegnap este a jó világítás hiánya

miatt majdnem teljesen értéktelenné vált a szerpentin tánc, pedig az kellő eszközökkel gyönyörű dolog lehet. Egyébként, feltétlenül elismerjük, hogy Frizzo Fregoli kitűnő artista, aki nagyon jól érti a maga dolgát.

TÁVIRATOK.

Az orosz forradalom.

Szentpéterváron kitört a forradalom. Gapon György lelkész 40.000 munkást vezetett a cári palota elé, hogy emlékiratukat a cárnak átadják. Ebben egyenlő igazságszolgáltatást, jogegyenlőséget, vallás-sajtószabadságot követelnek, továbbá, hogy a háborút azonnal szüntessék be az összes politikai bűnösöknek kegyelmezzenek meg s a tengerészeti minisztérium összes rendelkezéseit készítessék Oroszországban.

Pénteken az összes nyomdáknak kiűtött a sztrájk, úgy hogy a kisebbített formában megjelent hivatalos lapon kívül egyetlen újság vagy nyomtatvány sem jelent meg. Szombaton már egy nyomdában sem dolgoztak. A szedők behatoltak egy nyomdába, — a hol a rendőrfőnököknek a lakosságát csendre intő kiáltványt akarták nyomtatni — és a hajtó-szijjakat elválták, ablakokat, ajtókat bezárták. A pékek nem sütnek s vasárnap Szentpétervár kenyér nélkül lesz. A gáz- és villany-telepek munkásai szintén sztrájkolnak, úgy hogy az egész városban csaknem sötétség uralkodik. Az utcákat munkásesapatok járják be nagy tömegben és azzal fenyegetnek, hogy *szétrombolnak mindent*. — A városban katonai és csendőrorjáratok cirkálnak. A munkásnegyedben ágyukat állítottak fel. Az összes közeli helyiségekből a katonaságot Pétervárra vonták össze. A cár hajlandó a munkások küldöttségét fogadni és állítólag engedelményeket is adni.

Witte pénzügyminiszter a végsőkig elment akar állani, Svietapolk Mirszky herceg lemondott, Papon György azt mondta ma, hogy semmitől sem riad vissza, hanem a feszülettel a kezében vezeti a népet a téli-palota elé és még a katonáknak ellenszegül. A vidéki városokban is óriási a forrongás. A vasárnapi napra várják az általános forradalom kitörését. A berlini tőzsdén az oroszországi hírek nagy pánikot okoztak, az orosz papirokat jóval értéken alul vesztették.

A munkások kiáltványa így végződik: Parancsold meg kérésünk teljesítését és így boldoggá teszed Oroszországot. — Ha nem teszed ezt, itt halunk meg. Csak két utunk van: a szabadság és boldogság, vagy a halál. Szívesen áldozzuk fel életünket Oroszorszáért.

Pétervár, január 23. (A pétervári távirati ügynökség jelentése.) A Vasziljevski Orsztrov városrészben éjjelutánig lövöldöztek.

Pétervár, január 23. D. e. fél 10. A hivatalos lap jelentése szerint este 8 órakor a megöltek száma 76, a sebesültek száma 233 volt. Az elesettek közt van egy kerületi felügyelő, a sebesültek közt egy kerületi helyettes előljáró, egy rendőr és egy csendőr. A mai napra ugyanazokat az óvintézkedéseket tették, mint tegnap.

Pétervár, január 23. Ismét véres

összeütközés volt. Számos halott és sebesült az áldozat.

Páris, jan. 23. Pétervárott tegnap kétezeren meghaltak és ötezeren megsebesültek.

London, jan. 23. Az összes angol lapoknak az a meggyőződése, hogy a tegnapi pétervári események, óriási forradalom előjelei, mely alighanem véget vet a japán-orosz háborúnak.

Berlin, jan. 23. Hir szerint Moszkvában is kiütött a forradalom.

Pétervár, jan. 23. A cári család előkészületeket tett Pétervár elhagyására. A cárné ma délután elutazott.

Pétervár, jan. 23. Kihirdették az ostromállapotot. A sztrájkolók újabb harcra készülnek. Számuk 250,000-re tehető.

Páris, jan. 23. Sergius nagyherceg ellen merényletet követtek el. A tegnapi összeütközésnél a tömeg Rodanovszky tábornokot kihuzta kocsijából és úgy elverte, hogy 2 óra múlva belehalt.

Az olasz pótválasztások.

Ajaccio, jan. 23. A képviselőválasztás alkalmával Forzioli köztársaságit választották meg szociálista ellenjelöltjével szemben.

A francia kormányválság.

Páris, jan. 23. Mivelhogy Sarrien egészségi okokból nem lép be az új kabinetbe, Guyot Desaigne vagy Trouillott jön tekintetbe. Sarrien azonban biztosította Rouviert a maga, valamint csoportja támogatásáról. Bertaux amellet emel szót, hogy az összes köztársasági párttörédeket vonják be a többségbe, de minden engedménytételét, a mély visszavonulást vagy gyöngeséget jelentene, megtagadott. Rouvier társai azt kívánják, hogy a Combes-féle programot védjék. Holnax a kamara elé terjesztendő reformok sorrendjét vitatják meg. Azt hiszik, hogy nem szabad feláldozni a denúciációs ügyben vádlottak valamennyiét, amint azt a nacionalista sajtó kívánja Rouvier holnap terjeszti az elnök elé aláírás véget a kabinet alakítására vonatkozó dekretumot. A minisztérium valószínűleg a következőkspen alakul meg: elnök és pénzügyminiszter — Reuier; belügy — Etienne; külügy — Deleassé; hadügy — Berteaux; közoktatásügy — Peincarré; közmunkügyi — Dubois; földmivelés — Ruan; gyarmatügy; Bienvenue Martin. A kamarákat valószínűleg keddre hívják be. Rouvier kormánynyilatkozatot terjeszt elő, mire a kormány politikáját illetőleg a denúciációs ügyben fognak interpellálni.

A marokkói forrongás.

Tanger, jan. 23. A mór külügyminiszter a külföldi képviselőkhez körjegyzéket intézett, melyben az áll, hogy a szultán hadtestet küldött a rend helyreállítására és a tengeri kerületben előforduló rablások megszüntetésére. A külföldi képviselőket egyttal felkérlik, hogy a védelmükben levő személyeket szólítsák fel, hogy a nyugalom helyreállítására tulajdonukat távolítsák el a kerületben.

Földrengés.

Athén, jan. 23. Egea vidékén (Thesszália) a földrengés több községet teljesen elpusztította. A földrengés folyton tart. A Pine-

usz magas vizállása következtében Larissza mélyebben fekvő részeit árvíz fenyegeti.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, január 23.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv korlátolt. — Nyugodt irányzat mellett 20,000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonaneműek változatlanok. Idő: fagyos.

Buza áprilisra	19.92—94.
„ októberre	17.42—44.
Rozs áprilisra	15.48—50.
„ októberre	13.48—00.
Zab áprilisra	13.98—14.
„ októberre	12.16—18.
Tengeri májusra	14.98—98.
Repce májusra	22.40—60.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Ugron Gábort vád alá helyezték.

A székely-udvarhelyi törvényszék érdekes határozatáról értesít bennünket ottani tudósítónk. A törvényszék ma tárgyalta Ugron Gábor és tizenkét társa bűnügyét az ösmertes, takarékpénztár-bukás dolgában. A kir. ügyészség csalárd és vétkes bukás büntetésében kérte Ugron Gábor és társainak vád alá helyezését. A törvényszék más határozatot hozott, amennyiben gondatlanságból okozott bukást látott fenforogni és ilyen címen mondta ki vád alá helyező határozatát is. Ugron Gábor és a bukott takarékpénztár igazgatóságának többi tizenkét tagja ügyében legközelebb megtartják a főtárgyalást.

— **Elveszett.** Egy koekás téli kendő a Jókai-utcaútó. a Darabos utóig elvezett. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, ha elviszi Jókai-utca 7. sz. alá.

720—1905.

A eladási hirdetmény.

A Paszi erdőben a város tulajdonát képező és 1904 évben termelt 173 esomó hossz ákáfa, 89³/₄ esomó szőlő karók való fa 84 és³/₄ m. öl hasított tölgyfa 2 m, öl nyárfa 45³/₄ öl t osztályu botjo, 58³/₄ öl II od osztályu botfa a helyszínén 1905 évi január 27-28 napjain nyilvános árverésen fog eladatni, ezen árverésre a venni szándékozók meghivatnk

Debrecen 1905 Január 19.

A városi tanács.

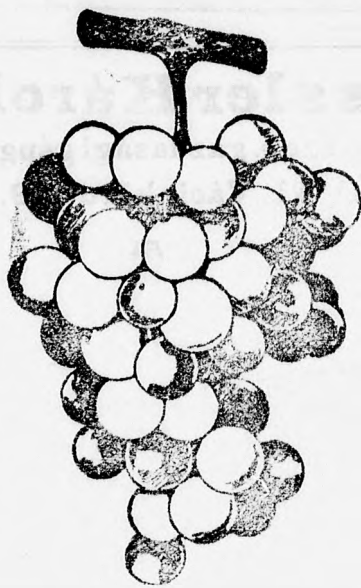
DONOGÁN és SOMOSSY

Debrecen Kistemplom bazár.

Kirakatainkban egy szép

Menyaszonyi kelengye megtekinthető

Millenium telep Nagyösz.

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, is mely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

Legelőbb árára ki

Legelőbb árára ki

Telefon 275.

Hirdetések

Szabadság-ban

Jutalmos áron felvéteinek.

Csapó-utca 9.

 Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Reklamáció: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest

Minden háziasszony
büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle

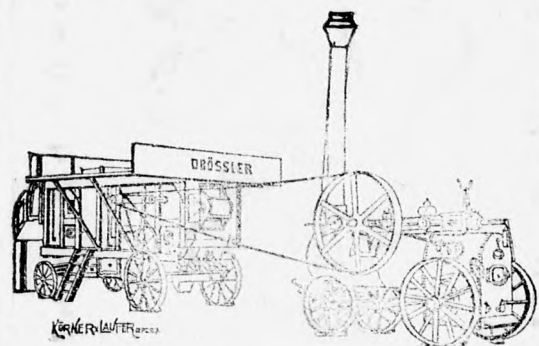
Kneipp-maláta kávénak

egyetlen háztartásban sem
volna szabad többé hiányoz-
nia a kávéital készítésénél.

Osak az eredeti csomagokat
kérjék a KATHREINER-
névvel.

Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
Budapest VI. Váci körút 59.

Magánjárműket, gőzmozdonyokat,
gozseplőket, gőzekekészleteket, jár-
gányos és kézi eséplőket, vetőgépeket,
benzin- és nyersolajmotorokat, malom-
berendezéseket és mindenféle egyéb
gazdasági gépeket szállít szolid kivitel-
ben, kedvező fizetési feltételek mellett.
Aránlattal és költségvetéssel kívá-
natra díjmentesen szolgálók **Képviselők**
kerestetnek.

ELSÖRANGU budapesti gabonabizománycég

képviseltetni kívánja magát szakavatott, megbízható kifogás-
talan jellemű kereskedő által helyben és a környéken.
ajánlatok címzendők: gabonabizománycég 9441* sz. a.

Schwarz József

központi hirdető irodájához,
Budapest, V., Marokkai utca 4. sz.

A virágkedvelő közönség figyelmébe.

Van szerencsén a. n. é. virágkedvelő közönség becses tudomására hozni hogy virág üzletemben egy új virágkötőt szerződtettem, ki bel és külföldi nagyvárosok elsőrangú virág terméiben volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat oly művészettel és gyorsan állít elő, hogy virág termében bármilyen nagy és finom megrendelést felvállalhatok. Főtörekvésen odairányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a legelső fővárosi virágüzletek színvonalára emeljen és nagyrabecsült vevőimnek alkalmat nyujtsak arra, hogy finoman készült csokrokat kaphasson.

Paczelt János.

műkertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására kiváló gond fordítunk, legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.

Alairási felhívás.

A Hajdumegyei Népbank mint szövetkezet 1905. január hó 1-én megnyitotta a második évtársulatát.

Felhívjuk Debrecen város és vidéke közönségét ezen második évtársulatban való belépésre. Az általános bizalmat, melyet úgy a tőkegyűjtő, mint a hitelt igéylő közönség intézetünkbe helyezett, leginkább bizonyítja azon körülmény, hogy dacára rövid egy esztendei fennállásának tagjai száma máris meghaladja a 800-at, kik 4500 törzsbetétre több mint 120000 koronát fizettek eddig be, mely összeg az évtársulatok tartamát véve alapul, 600.000 korona törzsbetét tőkének felel meg.

Egytörzsbetétre hetenként öt éven át 50 fillér (25 kr.) fizetendő. Az így összegyűlt törzstőke várható haszoneredménye, mely mint már eddig megállapítható 6 százalékos kamatozásnak felel meg, a tagok között törzsbetéteik arányában lesz felosztandó.

A szövetkezet tagjai olcsó és könnyen visszafizethető kölcsönöket élvezhetnek és pedig előlegképen befizetésük 10 része erejéig, megfelelő kezesek jóállása mellett, továbbá arany-ezüst nemű és értékpapír zálogra, végelzálogra.

A kölcsönök kamatai úgy mint eddig, a törzsbetéteikkel együtt hetenként is fizethetők és emellett jövőre a közönség kényelmére újabb előnyös utániásokat hozunk be.

A második évtársulatba belépő tag hitelre már most igényt tarthat, jelentkezések a második évtársulatba való belépés iránt az intézet helyiségében (Piac-u. 26, sz. főközségi épületében) bármely nap délelőtt úgy mint délután eszközölhetők.

Debrecen, 1905. január hó.

Dr. Révy Nándor
jogtanácsos

Dr. Brukner Ernő,
elnök.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.